КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет туризму, бізнесу і психології
Кафедра психології і туризму

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчально-виховної роботи
_____ Мирослав СОЛОВЕЙ
«27» червня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Нейропсихологія

галузь знань	***05 соціальні та поведінкові науки***
спеціальність	***053 психологія***
освітній рівень	***бакалавр***
освітня програма	***Практична психологія***
статус дисципліни	***нормативна***

Форма здобуття освіти: *денна*
Навчальний рік: *2022 /2023*
Семестр: *V-VI*
Кількість кредитів ЄКТС: *6*
Мова навчання: *українська*
Форма підсумкового контролю: *іспит*

КИЇВ – 2022

Розробник:
Світлана ФЕДЬКО, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології і туризму

Схвалено на засіданні кафедри психології і туризму.
Протокол № 17 від «01» червня 2022 року.

Завідувач кафедри Олександр БОНДАРЕНКО

Схвалено на засіданні вченої ради факультету туризму, бізнесу і психології.
Протокол № 9 від «27» червня 2022 року.

Голова вченої ради факультету Наталія ЖДАНОВА

1. Мета вивчення дисципліни

Навчальна дисципліна «Нейропсихологія» є складовою теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти, що спеціалізуються в галузі психології. Мета курсу полягає у формуванні у здобувачів системних знань з найважливіших нейропсихологічних проявів порушень психічних процесів і станів людини, а також вміння застосовувати їх у педагогічній, діагностичній, психотерапевтичній та реабілітаційній діяльності.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) – 6 кредитів ЄКТС; 180 год., у тому числі:

лекції – 28 год.
семінарські заняття – 32 год.
самостійна робота – 120 год.

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни

Нейропсихологія – комплексна дисципліна, її зміст ґрунтується на відомостях, які були отримані здобувачами з дисциплін «Основи анатомії та фізіології нервової системи», «Загальна психологія», «Клінічна психологія». Також курс пов'язаний міжпредметними зв'язками насамперед за психодіагностикою, патопсихологією, клінічною психодіагностикою.

4. Анотація навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна «Нейропсихологія» є обов’язковим компонентом (ОК 17) освітньої програми «Практична психологія». Вона займає одне з центральних місць у системі фахової підготовки здобувача вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія і сприяє формуванню теоретико-методологічного базису професійного світогляду та діяльності фахівця у галузі психології.

Знання, отримані у результаті вивчення дисципліни «Основи нейропсихології», дадуть можливість свідомого й більш функціонального впровадження у психологічну практику ефективних методик допомоги, що є основою для подальшого поглиблення фахової спеціалізації майбутніх психологів.

Лекційне викладення теоретичного матеріалу супроводжується виконанням студентами самостійних завдань, спрямованих на опрацювання літературних джерел і систематизації основного масиву знань, що складають зміст курсу.

Курс викладається протягом V-VI семестрів навчання, і, відповідно, складається з двох навчальних модулів. **Модуль перший** називається «Основи нейропсихології» і включає в себе: змістовий модуль 1 «Теоретичні та методологічні основи нейропсихології» та змістовий модуль 2 «Мозкова організація психічної діяльності індивіда». **Модуль другий** «Практичні аспекти нейропсихологічної науки» містить змістовий модуль 3 «Нейропсихологія онтогенезу» та змістовий модуль 4 «Основи нейродіагностики та нейрореабілітації».

5. Завданням вивчення навчальної дисципліни «Нейропсихологія» є формування таких компетентностей:

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності:

ФК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

ФК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

ФК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

ФК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

ФК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

ФК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

ФК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність

ФК 10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

ФК 11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ФК 13. Уміти аналізувати можливі причини, оцінювати роль поєднання різних факторів у розвитку розладів нейропсихологічної етіології.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни

Результат навчання (1. знати; 2. уміти; 3. комунікація; 4. автономність і відповідальність)		**Форми навчання** (та / або методи і технології)	**Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання** *(за необхідності)*
Код	**Результат навчання**		
ЗНАТИ:			
1.1.	характеристики мозкової організації психічної діяльності, принципи теорії системної динамічної локалізації вищих психічних функцій	Лекції (традиційні та проблемно-орієнтовані), семінари, метод проблемних запитань, самостійна позааудиторна робота	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, виконання самостійних завдань (усно та письмово), письмова МКР
1.2.	основні принципи та методи нейропсихологічної діагностики		
1.3.	основні нейропсихологічні синдроми при локальних і дифузних ураженнях мозку		
1.4.	основні принципи нейропсихології розвитку		
УМІТИ:			
2.1.	аналізувати можливі причини, оцінювати роль поєднання різних факторів у розвитку розладів нейропсихологічної етиології	Семінари традиційні та семінари-дискусії; робота в малих групах; практичні завдання, що виконуються під час самостійної позааудиторної роботи	Усне поточне опитування під час аудиторних занять (індивідуальне та фронтальне), письмова МКР. Оцінювання виконання індивідуальних практичних завдань
2.2.	аргументовано обговорювати проблеми нейропсихології, спираючись на основні концептуальні підходи		
2.3.	характеризувати основні прояви нейропсихологічних розладів; за змістом симптоматики пацієнта визначати нейропсихологічний синдром		
2.4.	підбирати комплекс методик нейропсихологічного дослідження		
КОМУНІКАЦІЯ:			
3.1.	планувати та здійснювати нейропсихологічне дослідження	Семінари традиційні та семінари-дискусії; робота в малих групах; самостійна позааудиторна робота	Усне поточне опитування під час аудиторних занять. Оцінювання виконання індивідуальних та групових практичних завдань, письмова МКР
3.2.	мати навички налагодження контакту із пацієнтами при проведені нейропсихологічного дослідження.		

АВТОНОМНІСТЬ І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ:			
4.1.	здатність втілювати на практиці програми нейропсихологічного дослідження та достовірно і відповідально формулювати висновки	Виконання індивідуальних та групових практичних завдань, підготовка презентацій	Оцінювання виконання індивідуальних та групових практичних завдань, письмова МКР
4.2.	організовувати процес нейропсихологічного дослідження відповідно до основних принципів його проведення та основних принципів професійної етики психолога		

7. Співвідношення очікуваних результатів навчання з дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання з дисципліни (код) / **Програмні результати навчання (назва)**	**1.1**	**1.2.**	**1.3**	**1.4**	**2.1**	**2.2**	**2.3**	**2.4**	**3.1**	**3.2**	**4.1**	**4.2**
ПРН 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.	+		+	+	+	+	+					
ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.	+	+	+	+	+	+	+					
ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.	+	+	+	+	+			+				
ПРН 5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.		+					+	+	+			
ПРН 6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.							+	+	+		+	+

ПРН 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.		+					+	+	+		+	+
ПРН 12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.									+	+	+	+
ПРН 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.		+			+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 21. Здійснювати комплекс реабілітаційних заходів з відновлення психологічного здоров'я.				+					+		+	

8. Система оцінювання результатів навчання студентів

Розподіл балів між видами навчальної діяльності змінюється в залежності від форми підсумкового контролю:

семестр	форма підсумкового контролю	види навчальної діяльності здобувача	максимальна кількість балів
VII	залік	аудиторна та самостійна робота	**50**
		модульна контрольна робота (МКР)	**50**
		залік	**-**
VIII	іспит	аудиторна та самостійна робота	**50**
		модульна контрольна робота (МКР)	**20**
		іспит	**30**

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за поточну (аудиторну та самостійну) роботу протягом семестру та рейтингового бала за МКР.

Поточне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється в національній 4-бальній шкалі («5», «4», «3», «2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських занять позначаються «0».

Критерії оцінювання аудиторної роботи студентів (робота під час семінарів та/або практичних занять)

«5»	*студент демонструє вільне володіння матеріалом теми семінару; ознайомлений з рекомендованою літературою, вміє самостійно знайти відповідь на проблемні запитання, спираючись на лекційний матеріал та першоджерела; вміє вводити та використовувати власні класифікації, аналізувати, робити власні висновки; здатен встановлювати міжтематичні та міжпредметні зв'язки*
«4»	*студент демонструє достатньо вільне володіння матеріалом теми семінару; ознайомлений з рекомендованою літературою та першоджерелами, відповідь на проблемні запитання знаходить за допомогою викладача, спираючись на лекційний матеріал та вивчення першоджерел; допускає неточності та несуттєві (які кардинально не міняють суть) помилки у визначені понять та категорій і т.і., але легко усуває їх завдяки додатковим питанням*
«3»	*студент частково володіє матеріалом теми семінару; репродуктивно відбиває зміст лекційного матеріалу та/або основного підручника; допускає помилки у визначені понять та категорій і т.і.; нездатний знайти відповідь на проблемні запитання, чи вирішити проблемні завдання*
«2»	*студент демонструє нездатність розкрити питання семінару; не опанував зміст теми, вкрай слабо знає рекомендовану літературу, не володіє науковими фактами та категоріями, не знає основних закономірностей психічних явищ; показує низький рівень загальногуманітарного та наукового мислення*

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи здобувачів

«5»	*робота виконана правильно, повністю і самостійно, відбиває належний рівень знань, та сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань; вимоги академічної доброчесності строго дотримані*
«4»	*робота виконана самостійно, містить несуттєві помилки, відбиває належний рівень знань сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань; вимоги академічної доброчесності строго дотримані*
«3»	*робота виконана, але містить помилки, відбиває недостатній рівень знань та недостатню сформованість практичних навичок; оформлення роботи не в повній мірі відповідає вимогам, що висуваються для даного типу завдань; вимоги академічної доброчесності дотримані частково*
«2»	*робота виконана на неприйнятно низькому рівні; оформлення не відповідає вимогам; вимоги академічної доброчесності не дотримані*
«0»	*робота не виконана*

Модульна контрольна робота (МКР) проводиться наприкінці семестру і охоплює весь зміст навчального модуля. МКР оцінюється за 4-бальніою шкалою («5», «4», «3», «2»). Трансформація оцінки у рейтинговий бал за МКР проводиться у такий спосіб:

у VII семестрі форма підсумкового контролю – **ЗАЛІК**	у VIII семестрі форма підсумкового контролю – **ІСПИТ**
«5» – 50 балів «4» – 40 балів «3» – 30 балів «2» – 20 балів Неявка на МКР – 0 балів	«5» – 20 балів «4» – 16 балів «3» – 12 балів «2» – 8 балів Неявка на МКР – 0 балів

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи студентів

«5»	*при виконанні завдання студент демонструє широку обізнаність у змісті теоретичного матеріалу з дисципліни, дає вірне та коректне визначення основним поняттям і психологічним термінам; вміння самостійно проводити аналіз психологічної ситуації або емпіричних даних та формулювати коректні і вірні коментарі та висновки*
«4»	*при виконанні завдання студент показав достатню обізнаність у змісті теоретичного матеріалу з дисципліни, розуміння принципів підходу до емпіричного вивчення психологічних феноменів, але виявляє при цьому недостатнє вміння самостійно проводити аналіз психологічної ситуації або емпіричних даних та формулювати коментарі і висновки*
«3»	*при виконанні завдання студент показав обмежену обізнаність у змісті теоретичного матеріалу з дисципліни, низьке розуміння принципів підходу до емпіричного вивчення психологічних феноменів, труднощі у проведенні аналізу психологічної ситуації або емпіричних даних та формулюванні коректних та вірних коментарів і висновків*

«2»	*при виконанні завдання студент показав обмежену обізнаність у змісті теоретичного матеріалу з дисципліни, нерозуміння принципів підходу до емпіричного вивчення психологічних феноменів, невміння проводити аналіз психологічної ситуації або емпіричних даних та формулювати коректні і вірні коментарі та висновки*
«0»	*робота не виконана*

Підсумкова оцінка за дисципліну виставляється за наступною схемою**:**

підсумковий рейтинговий бал	оцінка за шкалою ЄКТС	підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою	
		форма підсумкового контролю – **залік**	форма підсумкового контролю – **іспит**
90 – 100	A	зараховано	відмінно
82 – 89	B		добре
75 – 81	C		
66 – 74	D		задовільно
60 – 65	E		
0 – 59	FX	незараховано	**незадовільно** з можливістю повторного складання

Підсумкова форма контролю у VII семестрі – **ЗАЛІК в усній формі.**

Умови допуску до заліку: повне виконання програми курсу та всіх видів робіт, відпрацювання пропущених лекцій і семінарських занять, виконання самостійної роботи, успішне виконання модульної контрольної роботи.

- ✓ Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують оцінку «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.
- ✓ Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється оцінка «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – Е та бал 60. Якщо студент під час заліку отримав оцінку «не зараховано», то йому у відомість обліку успішності виставляється оцінка «не зараховано» в національній шкалі, оцінка FX – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Критерії оцінювання відповіді на заліку:

критерії оцінювання	**шкала оцінювання**	
	«зараховано»	**«не зараховано»**
відповідність відповіді змісту питання	відповідь здобувача повністю відповідає змісту питання. основні проблеми розкриті чітко та в повній мірі	відповідь здобувача лише частково відповідає / не відповідає змісту питання. основні проблеми визначено нечітко / не визначено

повнота і ґрунтовність відповіді	основні питання розкриті повністю і ґрунтовно	основні питання розкриті лише частково і без належної глибини / зовсім не розкриті
термінологічна коректність	здобувач вільно й коректно користується понятійно-категоріальним апаратом дисципліни	здобувач майже не користується професійною термінологією

Оцінка **«зараховано»** виставляється за умови, якщо відповідь здобувача в повній мірі відповідає всім зазначеним критеріям. Оцінка **«не зараховано»** виставляється за умови, якщо відповідь здобувача не відповідає хоча б одному із зазначених критеріїв.

Підсумкова форма контролю у VIII семестрі – **ІСПИТ в усній формі.** Здобувачі мають дати відповідь на три питання екзаменаційного білету.

Для допуску здобувача вищої освіти до іспиту необхідним є виконання ним вимог навчального плану і графіка навчального процесу, а саме: усі пропущені аудиторні заняття мають бути відпрацьовані, усі види робіт, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані.

Максимальний екзаменаційний бал становить **30.** Викладач оцінює відповідь здобувача на іспиті за 4-бальною шкалою. Отримана оцінка трансформується в **екзаменаційний рейтинговий бал** у такий спосіб:

«відмінно» – 30 балів
«добре» – 23 бали
«задовільно» – 18 балів
«незадовільно» – 0 балів

Критерії оцінювання усної відповіді здобувача на іспиті:

«відмінно»	*повна і правильна відповідь на всі питання екзаменаційного білета, здобувач демонструє знання фактологічного матеріалу, основних теоретичних питань курсу, вичерпно відповідає на додаткові запитання викладача, творчо застосовує теоретичний апарат дисципліни*
«добре»	*в цілому правильна відповідь на питання екзаменаційного білета, здобувач вміє робити аналіз і висновки, але на додаткові запитання викладача відповідає з деякими неточностями та недоліками*
«задовільно»	*поверхнева відповідь на питання екзаменаційного білета, здобувач припускається помилок при висвітленні фактологічного матеріалу, частково знає відповідь на запропоновані питання і демонструє наявність окремих елементів самостійного мислення*
«незадовільно»	*відсутність будь-якої відповіді на теоретичні запитання внаслідок незнання програмного матеріалу*

Якщо здобувач на іспиті з дисципліни, з якої він мав семестровий рейтинговий бал **менше 42 балів**, отримує **позитивну** екзаменаційну оцінку («відмінно», «добре», «задовільно»), то йому виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою **лише «задовільно»**, за шкалою ЄКТС – **Е**, а в екзаменаційній відомості в графі «Підсумковий рейтинговий бал» ставиться **60 балів**.

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ п/п	№ і назва теми (включно з темами, винесеними на самостійне опрацювання)	Кількість годин			
		денна форма			
		Разом	у тому числі		
			лекції	семінарські/ практичні заняття	самостійна робота
МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ НЕЙРОПСИХОЛОГІЇ					
	Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ НЕЙРОПСИХОЛОГІЇ				
1.	Тема 1. Вступ до нейропсихології: методологічні основи.	14	2	2	10
	Разом за змістовим модулем 1	**14**	**2**	**2**	**10**
	Змістовий модуль 2. МОЗКОВА ОРГАНІЗАЦІЯ ПСИХІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІНДИВІДА				
2	Тема 1. Функціональна анатомія ЦНС і психічна діяльність.	14	2	2	10
	Тема 2. Міжпівкульна асиметрія і міжпівкульна взаємодія.	14	2	2	10
3	Тема 3. Нейропсихологічний аналіз порушень роботи функціональних блоків мозку.	18	4	4	10
4	Тема 5. Мозковий кровообіг	14	2	2	10
5	Тема 6. Основи нейроендокринології.	14	2	2	10
	МКР	2		2	
	Разом за змістовим модулем 2	**76**	**12**	**14**	**50**
	Усього годин за модулем 1	**90**	**14**	**16**	**60**
МОДУЛЬ 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ НЕЙРОПСИХОЛОГІЧНОЇ НАУКИ					
	Змістовий модуль 3. НЕЙРОПСИХОЛОГІЯ ОНТОГЕНЕЗУ				
6	Тема 1. Нейропсихологічні закономірності нормального і патологічного розвитку.	14	2	2	10
7	Тема 2. Нейропсихологічні основи нормального і патологічного старіння.	14	2	2	10
8	Тема 3. Нейропсихологія навчання	18	4	4	10
	Разом за змістовим модулем 4	**46**	**8**	**8**	**30**
	Змістовий модуль 4. ОСНОВИ НЕЙРОДІАГНОСТИКИ ТА НЕЙРОРЕАБІЛІТАЦІЇ				
9	Тема 1. Основи нейропсихологічної діагностики	23	4	4	15
10	Тема 2. Відновлення ВПФ. Нейрореабілітація.	19	2	2	15
	МКР	2		2	
	Разом за змістовим модулем 5	**44**	**6**	**8**	**30**
	Усього годин за модулем 5	**90**	**14**	**16**	**60**
	УСЬОГО ГОДИН	**180**	**28**	**32**	**120**

10. Рекомендована література

Базова

1. Бакаєв С.Д. Клінічна нейропсихологія: навч. посібник. Київ : Вища школа, 2022. 220с.
2. Галецька І.І. Основи нейропсихології. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2003. 317 с.
3. Заболотна А.В. Нейропсихологія. Київ : Вища шк., 2022. 398с.
4. Чабан О.С., Гуменюк М.М., Вербенко В.А. Нейропсихологія. Тернопіль : Укрмедкнига, 2008. 92 с.
5. Функціональна біохімія нервової системи / Уклад.: В.І. Жуков, Н.М. Кононенко, М.Г. Щербань, О.А. Наконечна, С.О. Стеценко, Р.І. Кратенко, С.М. Граматюк, Л.В. Галузінська, М.А. Ващук. – Харків : ХНМУ, 2012. 126 с.
6. Bogousslavsky J., Boller F., Iwata M. A History of Neuropsychology. *Front Neurol Neurosci.* 2019. Vol 44. P. 192-229.
7. Toomela A. What are Higher Psychological Functions? *Integr Psychol Behav Sci*. 2016. № 50(1). 91-121
8. Rossouw P., Kostyanaya M. Alexander Luria: Life, research and contribution to neuroscience. *International Journal of Neuropsychotherapy*. 2013. №1. P. 47-55.

Додаткова

1. Вознюк О. В. Нейропедагогіка – потужний ресурс освіти дорослих. *Андрагогічний вісник.* 2010. №10. С. 19-27.
2. Кузів О.Є. Психофізіологія. Тернопіль : В-во ТНТУ ім. Т. Пулюя, 2017. 194 с.
3. Сіґел Д., Брайсон Т. Секрети мозку. 12 стратегій розвитку дитини. Київ : Наш формат, 2017. 192 с.
4. Офіційний веб-сайт Української асоціації нейропсихології: URL: https://uanp.org.ua/
5. Beaumont, J. Graham. Introduction to neuropsychology. The Guilford Press, 2008. 382 p.
6. Chojak M. Neuropedagogy as a Scientific Discipline: Interdisciplinary Description of the Theoretical Basis for the Development of a Research Field. *International Journal of Educational and Pedagogical Sciences.* 2018. №12(8). P. 1085-1088.
7. Corballis M.C. Evolution of cerebral asymmetry. *Prog Brain Res.* 2019. 250 p.
8. Crone E. The adolescent brain: Changes in learning, decision-making and social relations. London : Routledge, 2016. 156 p.
9. Corballis M.C., Häberling I.S. The Many Sides of Hemispheric Asymmetry: A Selective Review and Outlook. *J Int Neuropsychol Soc.* 2017. № 23(9-10). P. 710-718.
10. Fischer K.W., Daley S.G. Connecting Cognitive Science and Neuroscience to Education: Potentials and Pitfallsin Inferring Executive Processes. / In Understanding executive function: Implications and opportunities for the classroom / ed. L.Meltzer. New York: Guiford. 2006. P. 55-72.
11. Neurotransmitters, drugs and brain function / ed. R. A. Webster. Chichester : J. Wiley and Sons Ltd, 2001. P. 251-264.
12. Sacks O. The Man Who Mistook His Wife for a Hat. Touchstone, 1998, 243 p.